

Postures forçades i manipulació manual de càrregues

- Utilitzar mitjans mecànics pel transport i aixecament de càrregues.
- Si no és possible, realitzar les feines de manipulació de càrregues amb l'ajuda d'un altre treballador.
- Emmagatzemar els productes més pesats en zones de poca alçada.
- Comprovar l'aptitud física dels treballadors en la vigilància periòdica de la salut.
- Formar els treballadors sobre com realitzar la manipulació manual de càrregues de forma adient.
- Organitzar la feina distribuint l'esforç entre els treballadors.

Exposició a temperatures extremes i a condicions ambientals derivades del treball a l'aire lliure

- Instal·lar marquesines, perquè els treballadors es puguin resguardar de les inclemències climàtiques.
- Posar a disposició dels treballadors roba de treball adient i equips de protecció individual contra factors climàtics.
- Impedir corrents d'aire (cortines, portes, etc.).
- Aïllar el local de la calor, el fred i la humitat.
- Disposar de calefacció i aire condicionat.
- Instal·lar, on sigui necessari, sistemes de ventilació forçada.

Fatiga mental

- Distribuir clarament feines i competències, planificar les tasques, segons el personal disponible.
- Seleccionar i formar els treballadors segons les feines que hagin de portar a terme.
- Preveure pauses durant la jornada de treball.
- Organitzar torns fixos o cicles curts de rotacions per facilitar l'adaptació del treballador.

Risc de robatoris i atraments

- Instal·lar una cabina de seguretat, sobretot si hi ha torn nocturn.
- Instaurar un sistema d'autoservei i situar els lavabos fora del local per evitar l'accés dels clients al recinte on s'està el treballador.
- Disposar de càmeres de vigilància, sistema d'alarma en casos de risc.
- Formar i informar els treballadors del comportament que cal adoptar en cas d'atracament i dels passos que s'han de seguir posteriorment.
- Limitar les quantitats de diners en efectiu, conservar els diners en una caixa de seguretat amb obertura retardada.

Amb el suport

Generalitat de Catalunya
Departament de Treball

Imatges: Secretaria de Política Sindical/Salut Laboral; www.sxc.hu, Kiril Havezov

Consells preventius Estacions de servei

Unió General de Treballadors de Catalunya
Secretaria de Política Sindical / Salut Laboral
Rambla de Santa Mònica 10, 08002 Barcelona
Tel. 93 304 68 32 a/e: otprl@catalunya.ugt.org
www.ugt.cat

Aquest tríptic va adreçat als treballadors d'àrees de servei i de benzineres, la situació dels quals davant els riscos presents al seu lloc de treball ha variat molt en els darrers anys (cada vegada és més habitual l'autoservei del carburant, a l'igual que trobar petits supermercats i túnels de rentat en la mateixa benzinera). A continuació, s'enumeren els riscos més importants i les mesures preventives necessàries per evitar-los o reduir-los.

Caigudes al mateix i a diferent nivell

- Mantenir les zones de trànsit i de treball ben il·luminades.
- Recollir i netejar periòdicament els abocaments d'olis, carburants, refrigerants, etc.
- Col·locar sòl antilliscant en zones humides.
- Substituir els esglaons per rampes.
- Senyalitzar els obstacles que no es puguin eliminar.
- Restringir el pas de persones durant operacions amb fosses descobertes.
- Instal·lar passamans i baranes a les escales.
- Senyalitzar l'entorn de treball.

Cops causats per caigudes d'objectes

- Fixar les prestatgeries a la paret.
- Disposar les mercaderies ordenadament segons el seu pes.
- No sobrecarregar les prestatgeries.
- Utilitzar recipients o cistelles per evitar la caiguda de productes.

Atropellaments i cops amb vehicles

- Ubicar els sortidors de forma que s'obligui els vehicles a reduir la velocitat, col·locant-hi proteccions.
- Col·locar miralls en zones de poca visibilitat i senyalitzar l'obligació de posar benzina amb el fre de mà.
- Instruir el personal sobre com s'han de desplaçar a les instal·lacions.
- Dotar els treballadors de roba de colors llampants i reflectors.

Contacte elèctric directe o indirecte

- Fer la connexió de terra de la instal·lació i dels equips.
- Disposar d'interruptors diferencials per seccions i equips amb la sensibilitat adient.

Contacte tèrmic

- Aïllar tèrmicament les superfícies calentes dels equips de treball.
- Si l'aïllament no és possible, fer servir equips de protecció individuals i senyalitzar el risc.

Exposició al soroll

- Aïllar els nuclis d'emissió de soroll (compressors, turbines, etc.).
- Utilitzar revestiments al sostre i a les parets que absorbeixin el soroll.
- Mesurar el nivell de soroll i avaluar els llocs de treball.
- Delimitar i senyalitzar les zones d'exposició al soroll.
- Informar i formar els treballadors sobre el risc que suposa treballar amb soroll i les mesures de prevenció que ha de complir per evitar-lo o reduir-lo.

Contacte amb productes químics perillosos

- Exigir al subministrador les fitxes de seguretat dels productes.
- Establir instruccions d'utilització i donar formació adient als treballadors.
- Donar als treballadors els equips de protecció individual necessaris (ulleres, guants, etc.).
- Portar a terme el mesurament de productes químics a l'ambient, així com realitzar reconeixements mèdics específics on s'inclougi l'anàlisi en sang i orina de possibles indicis biològics d'additius dels combustibles, tot i que cada vegada més s'opta per l'autoservei a l'hora de proveir combustible.

Incendi i explosió

- Posar cartells de prohibit fumar, encendre foc, o utilitzar el mòbil, proveir combustible amb els llums encesos o el motor del vehicle en marxa.
- Senyalitzar les zones de risc.
- Elaborar plans d'emergència, simulacres i instruir els treballadors en les mesures preventives contra incendis, en la utilització d'extintors.
- Disposar d'un hidrant connectat a la xarxa urbana.
- Col·locar extintors adients a la classe de foc, disposant-los en nombre suficient per a les instal·lacions que s'hagin de cobrir i fer-ne manteniment periòdic.
- Disposar de presa de terra per a les cisternes en operacions de descàrrega i implantar un sistema de recuperació de gasos inflamables.

Segons el RD 681/2003, el titular d'activitats on es treballi amb substàncies o productes inflamables o explosives, ha d'avaluar la possibilitat de formació d'atmosfera explosives i de la seva ignició, i incorporar els mitjans per minimitzar els riscos i conseqüències.

Haurà d'elaborar el document de protecció contra explosions que demostri:

- Que s'han determinat i avaluat els riscos d'explosió.
- Que es prendran les mesures adequades per assolir els objectius d'aquest reial decret.
- Les àrees que han estat classificades en zones de conformitat a l'annex I.
- Les àrees on s'aplicaran els requisits mínims establerts a l'annex II.
- Que el lloc i els equips de treball, inclosos els sistemes d'alerta, estan dissenyats i es fan servir i mantenen tenint en compte la seguretat.
- Que s'han adoptat les mesures necessàries, de conformitat amb el Reial decret 1215/1997, perquè els equips de treball es facin servir en condicions segures.
- Les instal·lacions elèctriques en emplaçaments on existeix risc d'incendi o explosió han de dissenyar-se i executar-se de manera que no puguin ser, entre uns límits raonables, causants de la ignició de les potencials atmosferes explosives.